

L'impacte dels creuers a Barcelona

SANTIAGO ORDÁS,
Degà de la Facultat de Nàutica de Barcelona, UPC. Ponent de la sessió de formació interna de la Comissió d'Economia del Turisme
sordas@fnb.upc.edu

JORDI OLIVELLA
Economista, professor de la UPC i representant del departament d'Organització d'Empreses a la Facultat de Nàutica de Barcelona i membre de la Comissió d'Economia del Turisme
jordiolivella@gmail.com

En els darrers temps hi ha hagut una forta polèmica a Barcelona sobre els avantatges i els perjudicis de l'activitat de creuers a la ciutat. De fet, el propassat mes de maig es va celebrar a Barcelona una manifestació contra els creuers¹. Els convocants de la manifestació afirmaven que el turisme de creuers "no és bo per a Barcelona, perquè no repercuteix econòmicament en la ciutat i és insostenible a nivell mediambiental".

El turisme de creuers, com qualsevol altra activitat de fet, té un impacte econòmic i un impacte ambiental. El debat sobre la seva importància en aquest cas necessita una valoració adequada d'aquests factors. S'inclouen aquí unes primeres idees en aquesta direcció.

Impacte ambiental

En l'operació de qualsevol tipus de vaixell podem identificar els següents aspectes ambientals:

- Descàrregues d'hidrocarburs al medi marí.
- Descàrrega de productes químics (transportats a granel o en contenidors).
- Descàrrega d'aigües residuals (aigües negres i grises).
- Descàrrega d'escombraries (residus sòlids).
- Emissions atmosfèriques (CO₂, NO_x, SO_x, partícules, etcètera).

- Descàrrega de les aigües de llast (introducció d'espècies alienes).

Amb els conseqüents impactes sobre el medi.

Des de l'any 1973, que es va aprovar la primera versió, existeix un conveni internacional impulsat per la OMI², que estableix les regulacions per prevenir aquests tipus de contaminació. Aquest conveni és conegut amb el nom

Els vaixells són el mitjà de transport més sostenible, en comparació amb altres tipus de transport, i generen un impacte econòmic positiu per a la ciutat

de MARPOL³, i ha estat modificat al llarg dels anys per adaptar-se als canvis tecnològics i les problemàtiques ambientals.

A més, el proper gener entrarà en vigor un nou conveni internacional per prevenir la contaminació de les aigües de llast (BWM)⁴. També existeix un marc normatiu propi de la UE⁵, que en determinats casos és fins i tot més restrictiu, com ara el cas de les emissions atmosfèriques de SO_x.

Segurament dels aspectes ambientals citats anteriorment el que més preocupa, si parlem dels creuers que arriben al port de Barcelona, són les emissions atmosfèriques. Bàsicament parlem d'emissions de CO₂, NO_x, SO_x i

PM (partícules sòlides); doncs bé els vaixells tenen unes emissions en grams per tona transportada i quilòmetre molt inferior a altres mitjans de transport (carretera, avió i ferrocarril), excepte en el cas de les emissions d'òxids de sofre (ja que els combustibles marins contenen sofre).

El transport marítim és, amb diferència, el mitjà de transport més eficient amb l'ús de l'energia. No obstant, en conjunt, les emissions dels vaixells són importants (per exemple, les emissions de CO₂ procedents del transport marítim representen el 5% del total i un 10% de les degudes al transport), per la qual cosa és convenient reduir-les tot el que sigui possible. Com s'ha dit abans, el marc regulador ja existeix i és prou estricte (molt més que, per exemple, en el sector aeri).

Tots els vaixells han de disposar de manera obligatòria d'un índex d'eficiència energètica calculat per vaixells nous (EEDI) i un pla de gestió de l'eficiència energètica

(SEEMP); a més, cal impulsar l'ús de combustibles "nets" com el GNL (gas natural), la instal·lació de sistemes de depuració de gasos d'escapament (*scrubbers*) i la introducció d'energies renovables en el sector.

Impacte econòmic⁶

L'activitat de creuers és un element dinamitzador del turisme i l'economia de grans ciutats com Barcelona. Amb 2,5 milions de creueristes anuals, la capital catalana ha esdevingut el port líder de creuers d'Europa i de la Mediterrània i el quart port del rànquing mundial de creuers. Barcelona destaca pel seu rol com a port base (acull les operacions d'inici i finalització d'itinerari dels creuers). La millor manera d'exemplificar

quin és l'impacte econòmic dels creuers del Port de Barcelona és donar algunes de les xifres i fets més destacats d'aquesta activitat:

- Genera una facturació anual de 796 milions d'euros a Catalunya (2,2 milions diaris).
- Genera 152 milions d'euros de recaptació fiscal.
- Aporta connectivitat de vols a l'aeroport de Barcelona.
- Contribueix al PIB de Catalunya amb 413 milions d'euros.
- Permet mantenir quasi 7.000 llocs de treball a temps complet.
- Genera estabilitat econòmica i propicia nous negocis en d'altres sectors de la ciutat.
- Beneficia els sectors lligats al turisme i també d'altres sectors de serveis i industrials.
- La consolidació de Barcelona com a port base incrementa l'impacte quantitatiu (més volum de despesa per part dels diferents agents) i els efectes qualitatius (atracció d'inversions i efectes catalitzadors).

Conclusió

Com a conclusió, podríem dir que els vaixells són el mitjà de transport més sostenible, en comparació amb d'altres tipus de transport, i generen un impacte econòmic positiu per a la ciutat de Barcelona. ■

1. Manifestació a Barcelona en contra del turisme de creuers. *El Periódico*. 8 de maig del 2016.
2. Organització Marítima Internacional (organisme que depèn de l'ONU amb seu a Londres).
3. Conveni Internacional per Prevenir la Contaminació dels Vaixells, modificat pel Protocol de 1978 i pel Protocol de 1997 (Conveni MARPOL).
4. Ballast Water Management.
5. Directiva 2012/33/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 21 de novembre de 2012, per la qual es modifica la Directiva 1999/32/CE del Consell quant al contingut de sofre dels combustibles per a ús marítim.
6. Les dades de l'impacte econòmic dels creuers a Barcelona provenen de l'estudi *Activitats de creuers a Barcelona. Impacte sobre l'economia catalana i perfil socioeconòmic del creuerista (2014)*.